

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Magyarországi és Honvédelmi
Székhely tér 2. Telefonszám 124.
Munkácskésért felelős:
Dr. Kiss Pálné.

Alapítvány
DR. KISS PÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK NYELVEN:
Félévre 10 K — f. | Egy évre 18 K
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKE:
Félévre 14 K — f. | Egy évre 2

Párisban rendkívüli minisztertanács- közéson foglalkoztak az oroszok vereségeivel

Genf. Hétfőn reggel Poincaré elnöklésével rend-
kívüli minisztertanács volt. A francia lapok szerint
a minisztertanács az oroszok vereségével foglal-
kozott.

Ujabb buvárhajó sikerek

Berlin. A Wolff-ügynökség az admirális kö-
vetkező jelentését közli: Buvárhajóink a Földközi-
tengeren újabb harmincöt ezer tonnát elsüllyesztettek.

Lázadó lövészadosztály

A Bund jelenti Pétervárról: Vladikavkasba
egész lövészadosztály érkezett, a mely a kaukáz-
susi arevonalat lázadó módon elhagyta.

Az orosz polgári hatóságok elhagyták Stanislaut

Hága. A Times írja, hogy az orosz hadsereg
helyzete Galiciában kétségbeesítő. A Merningpest
szerint Stanislaut is elhagyták az orosz polgári
hatóságok. Az orosz sereg felbomlási processzusa
folyik és ezt a német birodalmi gyűlés többségének
határozata még csak siotteti.

Felemelik a rok- kant-nyugdíjat.

A rokkant nyugdíj, mely
annyi keserűségnek és pa-
nasznak volt a kulfurrása, na-
gyobb lesz. A hadvezetéség
maga is belátta, hogy a hő-
sörök való gondoskodás ná-
lunk annyira primitív, hogy
egy alapos reform ezen a
térén is elkerülhetetlen. Régi
törvények idejét múlt évi
rendelkezések nem képezhetik
alapját a rokkantak ellátásá-
nak ma, amikor a viszonyok,
az életkörülmények száz meg
százféle variációban változ-
tak meg.

Régen huszonnégy korona
pénz volt, ma kevéssé nem
elég. Régen verék akasztot-
t a nyakába az invalidus, ma
becsülik a rokkantat, ha
koldul.

A speciális gondolkodás, a
modern állami és társadalmi
berendezés nem tári, hogy a
nemzet vértanúi a réghez ha-
sonló életet éljenek. A ma
megtagadja a legnagyobb ki-
nyességet a rokkantak ha-
zasos áldozatáért megfizet.

Örömmel adjuk hírül olva-
sáinknak, hogy a nyugdíj
ágya a legjobb úton van.
Bécsben a hadügyminiszteri
umban a napokban nagy ta-
nacskozás volt, amelyen Te-
leki Pál gróf a Hadigondozó
Hivatal elnöke is részt vett.
A legapróbb részleteket is
megvitaták s most már igaz-
zán napok kérdése, hogy a
rokkantokról való gondosko-
dás új irányelvei napvilágra

kerüljenek. Annyi már bizo-
nyos, hogy mélynyosan és
igazságosan emelik fel a
nyugdíjat, de a sebesülési
pénz sem marad meg a mai
formájában. Felemelik azt
is.

A rokkantoknak, akik áldo-
zatkésztséggel, türelmemben és
kitartásban elsők voltak eb-
ben az országban, most már
nem sokáig kell várni.

Amit óhajtottak beteljesed-
ni. Felemelik a nyugdíjukat.
S ez bizonyítéka annak, hogy
az állam, mely áldozatot ki-
vánt tőlük, meg is fizet érte.
Nem lesz köztük egy sem, a
ki kitagadottan az utca sar-
kára kerül...

A papi nőtlens- ség eltörlése.

Érdekes mozgalom a plé-
bánosok között.

A csanádi egyházmegye
körében csendben megindult
mozgalomról szerzett értesü-
lést a Makói Független Ujság
egyik általános ismert plé-
bánosa a csanádi egyházmeg-
yének azzal az öltetel lépett
elő, hogy a magyarországi
plébánosoknak a magyar kor-
mány által támogatandó moz-
galmat kellene indítani a papi
nőtlenséget kímélő elavult
pápai határozat megsemmisí-
tése érdekében.

Előző az öltetel a hárem
év óta tartó háború nagy em-
bervesztése adta meg az
impluzust. A háretereken a
magyarság tudvalevőleg je-
lentékeny veresztéseket szen-
vedett, mert a magyar kate-
nát mindig a legelső harve-
natekban láttuk és a magyar

katona igazán nem takarékoskodott a vérével. Legelőször is az állam feladata volt, hogy ezt az embervágyat a háború utáni évtizedekben pótolassa és valósítsa meg, hogy a kormány rekonzerváción fogadja a cselvátus eltörlésére irányuló akciót.

Egyáltalán nem titok, hogy igen számos plébános szintén hus és vérből való embernek tekintti magát és nem tudja elnyomni emberi ösztöndíját. Ezért számos lelkésznek összeállítására támasztott a felsőbbbbséggel. En is tudomással bírok arról, hogy a háború utáni hívat kezesekkel megalom készül a papi költészet eltörlése érdekében.

Az állam feladata volna, hogy eme plébánások jövedelmét kincstári támogatással kiigézi és lehetővé tegye a plébánosok számára is a családalapítást. A plébánia körzetei arányos új beosztása elkerülhetetlen volna. Néme lyek azzal érvelnek, hogy azért nem szabad megházasodni a lelkészeknek, mert akkor esetleg nem tudná magában tartani a gyónási titkot mivel felesége előtt sok ember képtelen bizonyos titkokat megőrizni. Aki ezt állítja, az elő oda lehet tártani az orvosi titoktartás szentségét. A legtöbb orvos más és ezért aligha történ még meg, hogy az orvos titkot az orvos feleségnek elárulta volna. Aki az orvosi vagy lelkészi pályára szánja magát, annak a lelke belenevelődik abba, hogy a hivatása gyakorlása közben szerzett titkot szigorúan megőrzi.

A magyar foglyok sorsa Oroszországban

Beszélgetés Czobrián Istvánné grófnéval oroszországi útjáról

Az oroszországi foglyotáborban tett körutja emlékével Czobrián Istvánné grófné a Magyar Vöröskereszt megbízásából sorra járta Oroszországot azokat a foglyotáborait, amelyekben magyar hadifoglyokat őriznek. A grófné több mint egy félévig tartózkodott Oroszországban és a fogly magyar katonák sorsáról a legteljesebb és legalapozottabb tájékoztatást nyerte. Hosszú útjáról visszatérve, első gondolata volt, hogy a hadifoglyok helyzetéről általános tájékoztatást nyújtson és ezért a Hadifoglyokat Gyámoltó és Tudósító Hivatalt Üllői-úti helyiségében délutánként fogadta azokat, akik a hadifoglyok sorsa iránt érdeklődtek és a hadifoglyok sorsáról a következőket mondta:

— Az oroszországi foglyotáborokról és az ott elhelyezett magyar foglyok sorsáról a legjobb és legérvényszerűbb hírt mondhatom: vérszaga a legemészesebb bánásmódban részesülnek, lakásuk, ellátásuk jó, a táborok most már mind egészséges éghajlatú vidéken vannak elhelyezve és a legmodernebbül, minden igényt kielégítően berendezve. Az oroszok az utolsó máfélé évben teljes igyekezettel és nemcsak buzgalommal szervezték meg a hadifoglyok ellátását és mindazokat a hibákat és bajokat, amelyek az első év, sajnos bizony súlyos katasztrófáit előidézték, ma már teljesen kiküszöbölték és megjavították.

Nagy súlyt vetettek arra, hogy lássuk, hogy az első év házái nem a rosszakarataink, hanem a rossz akaratunk, hanem a szervezett ségnek a következményei voltak, amelyeket legjobban én vállaltam.

— Az oroszországi táborok többnyire mind 50-100 katonára terjednek a vasutvonalaktól és körülből mind egyformán vannak berendezve. Egészségügyi szempontból már minden tábor a lehető legjobb állapotban van. A kórházak kitűnőek és a magyarokat többnyire fogly magyar orvosok kezelik. Egyes foglyotáborok anyira megnövekedtek, hogy az ivóvizet forrítással adják a foglyoknak. Az orvosi foglyotáborok egészen mászhorá helyesek, mert belátták, hogy az a járványos vidék veszélyes a foglyokra.

— A foglyok nem barakkokban laknak, mert az ottani hideg ellen e nem elég védelem, hanem legtöbbször nagy kőépületekben, amelyekben ériani kályhák vannak.

A táborok külsőben is mindent jó és rendezetten megajándékoztak. Foglyok a hidegtől nem szenvednek. A tisztok husa-harmadára csoportokban benn a városban laknak, naponta 50 rubelt kapnak. Egy asztalban ketten hármann vannak, tisztiszolgájk is van.

— Az élelmezés is kitűnő. A táborokban hetenként háromszor kapnak húst, asztali káposzta, bab, vörösrépa, kása a legények ellátása. A kenyérük igen jó és bőleges adagot kapnak. A tisztok adásaihoz maguk főznek maguknak. Egy kőbűk a konyha mestere, akit megválasztanak.

A legénységet csak egy dolgot tartják, mint nálunk. Egy ideig a munkájukban építészes is hadifoglyokat használtak, de kórházakra azt a munkátatást beosztották. Legnagyobb részt a munkájukat a munkájukat adják a foglyokat, mint nálunk épp oly jó dolguk van, mint a mi falvakban a munkájukat. A tisztok, a kik közé számíthat a konyhájukat is beosztották, természetesen szammiféle munkával nem terhelik. Az önkéntesek kőbűk helyén vannak a tisztok és a legények között, néha vagy darva kőbűkükre most már kőbűkükre sehol nem használják őket, csak írókban, postán adnak nekik munkát. De az csak kellemes nekik, mert van mivel eltölteni idejüket. Gyakran megessik, hogy ily munkára a tisztok is kéréskednek, mert nagyon unják magukat.

— Ami a hadifoglyoknak való küldeményekről illeti, azt ajánlhatom, hogy sem ruhában, sem pénzben egyszerre sokat ne küldjenek. Legjobb, ha egyszerre, 20-30 koronát, vagy egy nadrágot, vagy egy darab fehérneműt küldjenek. Egyszerre azonban, míg Oroszország belső helyzete nem tisztánodik, legjobb lesz, ha sem mitsem küldenek. A ferrádalom külsőben azt hiszem, nem lesz befolyással a foglyok sorsára, mert ezek a táborok olyan melegek vannak a ferrádalom gépjantól, hogy annak hullámai a foglyotáborokig el nem érnek. Egyébként is egy demokratikus uralom sem mindekre sem jelenthet rosszabbat a 6 számúra. Az orosz hadifoglyok igazán emberveség bűnös mélye mellett külön ki kell emelni a svéd Vöröskereszt és az Evangéliumi Ijedségi Kerestyon Világosbbség áldozat és jószág munkáját.

— Sajnos arról, hogy a hadifoglyok közül kik haltak el, nem tudok felvilágosítást adni, mert az orosz kormány erről hivatalos listát nem adott ki. Azt azonban mondhatom, sekit se öngyengeszen el, ha akár egy év óta sem kapott levelet fogly beosztatójától, mert ezek a levelek rengeteg nehézség között kerülőutakon érnek ide és például a román hadjárat alatt és bizonyosan most, a ferrádalmi sávarok idején is rengeteg levél vészett el Mindenkinél, a kiknek van valakije ezekben a foglyotáborokban, csak azt mondhatom, ne aggódják, jó helyen van és jó emberek között.

NAPI HIREK

— Hadifoglyok postai küldeménye. A posta és távirtd igazgatóság közli: A Dániában és Norvégiában ápolás alatt álló osztrák-magyar hadifoglyok részére hozzátartozóik akadálytalanul küldhetnek postai küldeményeket. Minthogy a hadifoglyok többrendbeli szükségleti tárgyak, főként ruhamezők hiányában szenvednek a postahivatalok utasítást kaptak, hogy az ezeknek a hadifoglyoknak címére földáni kívánt csomagok felvétele körül járjanak a földadé kezére, szolgáljanak nekik készséggel utmutatással és a fennálló szabályok keretein belül könnyítsenek a netán félmerülő ne hérségeken. A Dániában levő osztrák-magyar hadifoglyok (egy a tisztok, mint a legénység) tartózkodási helye: földbei Viberg (Jütland), a Norvégiában levők közül pedig a tisztoké: Boli Telemarkau, Liffeld Sanatorium, a legénységé: Eidevelt, Plusion Hammerstad. Lapoknak és könyveknek küldésére, illetve közvetítésére a hadügyminiszter a Hadifoglyokat Gyámoltó és Tudósító Hivatalt (Budapest, IX., Üllői-út 1) kérte föl. — M. kir. posta és távirtd igazgatóság, Budapest.

— Felemlék a cukor adagokat. A közéletmezői bizottság mai ülésén elhatározta, hogy a fejenkénti 50 dekás cukor adagokat 70 dekára emeli fel. Egyszermind a legerélyesebben utána néz mindazoknak.

Félix.
fürdő

Nagyvárad mellett) 49 %
terápiás ferrás, reuma,
csúz és laciás ellen leg-
jobb javatva. Új be-
rendezés, villanyvilágítás
Uszoda, hidegvízgyógyfürdő
és napfürdő. Malekonyha
az nap minden szakában
Fropebant kő és igazga-
tóság.

Ablakredőnyök önműködővel minden nagyágban kaphatók Faldogi-ögné

Ertesítés.

g... ..
ofok... ..
böl,

fogó... ..

szist... ..
zinével... ..
Fogó... ..
lahér... ..
átal... ..
logte... ..
több... ..
Berl... ..
talat... ..
hogy... ..
nagy... ..
figye... ..
Telje... ..

Seress... ..

v... ..
Bé... ..

Hirdetéseik felvételnek.

KISS KÁROLY
... ..
T... ..
a... ..
p... ..
Gy... ..
mal... ..
P... ..

Marhabört,

l... ..
bört,
bört... ..
z... ..

Löwenstein Ármia

D... ..
M... ..

Legjobb... ..

fehér- és vörös... ..
v... ..
er... ..
S... ..
M... ..
I... ..
k... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

Makói Független Újság

nyomdai műintézet

Nyomatványok gyors és pontos elkészítése

Teljesen azám 124.